

Absurdné rozhodnutie OÚ BA vo veci (ne)kampane ministra. Obraciame sa na prokuratúru

Spoločne s Nadáciou Zastavme korupciu a Transparency International Slovensko sa obraciame na GP s podnetom o preskúmanie dodržiavania zákonnosti orgánom verejnej správy.

Absurdné rozhodnutie Okresného úradu Bratislava

Rozhodnutie Okresného úradu Bratislava (OÚ BA)

Dňa 5. septembra sme boli informovaní, že OÚ BA dňa 28. augusta rozhodol vo veci nášho podnetu z 5. apríla. Podnetom sme upozorňovali na možné porušenie [zákona č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani](#), keďže podľa nás traja štátni funkcionári (minister Matúš Šutaj Eštok, štátni tajomníci Braňo Ondruš a Kamil Šaško) nerešpektovali zákaz vedenia kampane tretími stranami (teda inými, ako oprávnenými osobami).

Podnet sme podali na [Štátnu komisiu pre voľby a kontrolu financovania politických strán](#) a na Ministerstvo vnútra ako ústredný orgán štátnej správy zabezpečujúci organizáciu volebného procesu (do jeho štruktúry patria okresné úrady, ktoré sú následne, podľa § 19-20 zákona o volebnej kampani, spoločne so samotným Ministerstvom vnútra (MV) oprávnenými orgánmi riešiť podnety, prípadne udeľovať sankcie, pričom sa na samotné konanie vzťahuje [zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch](#)).

Informácia o rozhodnutí bola strohá, ale na prvý pohľad ťažko uveriteľná - OÚ BA, ako príslušný správny orgán rozhodol, že konanie voči Matúšovi Šutajovi Eštokovi zastavuje, „*nakoľko skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom*“. Následne, 24. septembra nám bolo zaslané aj samotné rozhodnutie (jeho znenie nižšie).

S odôvodnením rozhodnutia však jednoznačne nesúhlasíme, myslíme si, že OÚ BA narábal s dôkazmi pomerne účelovo a zároveň sa úplne opomenul vysporiadať s výkladovým stanoviskom MV, pričom stanovisko sa nielen dotýka identických situácií na ktoré sme poukazovali v našom podnete. Čo sú naše zásadne výhrady? Vid' nižšie.

Prečo podnet? Zhrnutie nášho podnetu - prezidentské voľby 2024

Pri monitoringu sociálnych sietí sme narazili na platenú kampaň na sociálnych sieťach spoločnosti Meta (bola dostupná aj na Facebooku, aj na Instagrame) troch predstaviteľov strany HLAS-SD, teda strany predsedu NR SR a kandidáta na prezidenta Petra Pellegriniho:

- 1) Ministra vnútra Matúša Šutaja Eštoka
- 2) Štátneho tajomníka ministerstva práce, soc. vecí a rodiny Braňo Ondruša (od júna poslanec Európskeho parlamentu)
- 3) Štátneho tajomníka ministerstva hospodárstva Kamila Šaška (od včera ministra zdravotníctva)

Právny základ

[Zákon č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani](#) v § 2 ods.1 definuje volebnú kampaň, jej rozsah a oprávnené subjekty oprávnené vykonávať kampaň a to nasledovne: „**Volebná kampaň je akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech** subjektov podľa prvej vety“.

Ustanovenie § 2 ods. 3 následne explicitne uvádza, že „**činnosť iných subjektov ako ustanovených v odseku 1 na podporu alebo v neprospech politických strán, koalícií politických strán a kandidátov sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje**“.

Zákon o volebnej kampani na tento typ konania (resp. zákazu konania) explicitne pamätá aj v § 20 (priestupky), kde v ods. 1 hovorí, že „[priestupku sa dopustí ten, kto poruší zákaz podľa § 2 ods. 3“, a že okresný úrad uloží za takýto priestupok **“pokutu od 300 eur do 30 000 eur”** (§ 20 ods. 2 písm. a)). Táto sankcia sa týka fyzických osôb. V prípade, že by sa podobného konania dopustila právnicka osoba (prípadne fyzická osoba-podnikateľ), príslušným orgánom je samotné Ministerstvo vnútra a v zmysle § 19 ods. 10 zákona o volebnej kampani (správne delikty) uloží **“pokutu od 300 eur do 100 000 eur”**.

Pre účely prezidentských volieb 2024 boli **oprávnenými osobami** kandidáti zaregistrovaní Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán, teda 11 kandidátov pre prvé kolo a dvaja postupujúci kandidáti pre druhé kolo (občiansky kandidát Ivan Korčok a nominant strany HLAS-sd Peter Pellegrini).

Pre účely prezidentských volieb 2024 bolo **obdobie volebnej kampane** vymedzené nasledovne:

- a) január 2024 - 20. marec 2024 (pred prvým kolom)
- b) marec 2024 - 3. apríl 2024 (pred druhým kolom)

Odbočka

Ako sme už spomínali v našich dvoch pôvodných reflexiách ([Orgány ochrany zákonnosti mlčia. Prečo?](#) zo 14. júna 2024, [Skutok sa nestal. Alebo ako stojí čas v štátnej správe](#) z 19. septembra 2024) súhlasíme so záverom Volebnej hodnotiacej misie ODIHR k predčasným parlamentným voľbám 2023 že „**úplny zákaz kampane tretích strán podľa súčasného znenia zákona o volebnej kampani nie je v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a s osvedčenou volebnou praxou**“.

Misia ODIHR vo svojej [záverečnej správe](#) odkázala predovšetkým na odsek 256 [Spoločných usmernení o predpisoch pre politické strany](#), podľa ktorého by činnosti tretích strán nemali byť bezpodmienečne zakázané. Takisto je relevantný prípad Európskeho súdneho dvoru pre ľudské práva [Bowman vs. Spojené kráľovstvo z roku 1998](#). Súdny dvor zistil, že veľmi nízky limit výdavkov tretích strán stanovený zákonom bol neprimeraným opatrením, ktoré porušuje právo na slobodu prejavu.

Tento zákaz činnosti tretích strán bol do zákona o volebnej kampani vnesený novelou č. 208/2019 Z.z. s účinnosťou od 16. júla 2019 (práve počas vlády Petra Pellegriniho, ktorý po vražde Jána Kuciaka a jeho snúbenice nahradil Roberta Fica).

Čo sa vlastne stalo?

Zistili sme, že počas kampane sa na sociálnej sieti Facebook objavili viaceré platené príspevky, ktoré svojim obsahom možno považovať za materiály v neprospech jedného kandidáta (Ivana Korčoka), či naopak v prospech druhého kandidáta (Petra Pellegriniho) – tak alebo onak, podľa nás aktivita jednoznačne odporujúca zneniu §2 ods. 1, v spojení s §2 ods.3 zákona.

Tieto materiály boli platené spomínanými činiteľmi strany HLAS-sd, zároveň aktívnymi predstaviteľmi verejnej moci – a to vrátane ministra vnútra, ktorého ministerstvo zodpovedá za spoluorganizáciu a férovosť volebného procesu, a predovšetkým za dodržiavanie zákonných pravidiel.

Pokiaľ išlo ministra Matúša Šutaja Eštoka, z jeho osobnému verejnemu účtu vedenom spoločnosťou Meta (Facebook Page [Matúš Šutaj Eštok](#), sleduje ho približne 103 tisíc užívateľov) boli v danom období zaznamenané tieto platené (linky vedú na zoznam platených príspevkov v Ads Library):

Matúš Šutaj Eštok (minister vnútra SR, nominant strany HLAS-sd)

a) Celkovo [23 platených príspevkov](#) - 4 rôzne typy všetky v neprospech kandidáta Ivana Korčoka:

DÔLEŽITÝ ODKAZ PRE KANDIDÁTA VOJNY - IVANA KORČOKA

KORČOK BUDE Z PALÁCA PRACOVAŤ NA PÁDE TEJTO VLÁDY

PREZIDENT MUSÍ SKUTOČNE SLUŽIŤ LUĎOM

MENTALITA SAS, ŠIMEČKU A KORČOKA JE ŠKODIŤ SLOVENSKU

b) Platené boli v období 23.3. – 4.4.2024

c) Vložené prostriedky boli v rozmedzí 1300 - 1900 eur

d) Reklama sa celkovo zobrazila na úrovni 819 – 980 tisíc krát

Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

DÔLEŽITÝ ODKAZ PRE KANDIDÁTA VOJNY - IVANA KORČOKA

Pán Korčok, vy ste človekom vojny. A verím, že prezidentom vojny nebudete len z jedného dôvodu – že mierumilovný slovenský národ si takéhoto človeka za prezidenta a vrchného veliteľa ozbrojených síl jednoducho...

Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

MENTALITA SAS, ŠIMEČKU A KORČOKA JE ŠKODIŤ SLOVENSKU

Liberálny kandidát Korčok je úplne rovnaký ako prezidentka Čaputová a jeho progresívni kumpáni. Škodiť Slovensku za každú cenu, ohovárať ho v zahraničí, tešiť sa z jeho problémov. To je pokračovanie politiky Kisku a Čaputovej,...

 Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

PREZIDENT MUSÍ SKUTOČNE SLUŽIŤ ĽUĐOM

Ivan Korčok na bilbordoch hovorí, že bude slúžiť ľuďom a nie politikom.
Ale on slúžil iba politikom:
- Mečiarovi
- Dzurindovi...

 Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

KORČOK BUDE Z PALÁCA PRACOVAŤ NA PÁDE TEJTO VLÁDY

Som presvedčený o tom, že ak Ivan Korčok vyhrá prezidentské voľby, v paláci vznikne pravicovo-liberálna a progresívna bunka, ktorá bude od prvého dňa sponchyňovať túto vládu...

Výhrady voči rozhodnutiu Okresného úradu Bratislava

Dňa 28. augusta OÚ BA rozhodol o zastavení konania voči ministrovi Matúšovi Šutajovi Eštokovi opierajúc sa o viaceré tvrdení a interpretácií ([text samotného rozhodnutia](#)), ktoré považujeme často za účelové.

Myslíme si, že argumentácia OÚ BA neobstoí, pretože:

1) K otázke možnosti vedenia kampane prostredníctvom platených príspevkov na sociálnych sieťach tretími osobami **zaujalo Ministerstvo vnútra SR výkladové stanovisko** naposledy pri voľbách do Národnej rady SR v roku 2023. Toto usmernenie (*Informácie k vedeniu volebnej kampane politickou stranou a politickým hnutím vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2023*) je dostupné na webovom sídle Ministerstva vnútra na adrese: https://www.minv.sk/?nr23_infokampan

Keďže zákonná dikcia pri voľbách do Národnej rady SR a voľbe prezidenta Slovenskej republiky je v predmetnej otázke identická, je možné predmetné závery aplikovať analogicky. V zmysle uvedeného usmernenia platí, že: “Bod 3.: Vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky sú subjektmi oprávnenými viesť volebnú kampaň iba kandidujúce politické strany. Fyzické osoby sa v prípade neoprávneného vedenia volebnej kampane dopúšťajú priestupku a fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby správneho deliktu.”

Ministerstvo na rovnakom mieste akcentuje skutočnosť, že platený status na sociálnej sieti je potrebné považovať za vedenie volebnej kampane: “Bod 35: Bezplatné statusy na sociálnej sieti sa za volebnú kampaň nepovažujú. Avšak status zverejnený za odplatu (sponzorovaný príspevok) je volebnou kampaňou”.

2) Správny orgán uvádza, že k spáchaniu priestupku nedošlo, nakoľko zo strany obvineného neprišlo k aktívnemu propagovaniu kandidáta alebo ku konaniu vedenému v neprospech kandidáta, teda aktívnemu ovplyvňovaniu a formovaniu názorov voliča vo voľbách prezidenta SR 2024. **Toto tvrdenie je podľa nášho názoru v príkrom rozpore so skutočnosťou** a s dôkazmi, ktoré sme

predložili správneho orgánu. Rozhodnutie správneho orgánu vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Správny orgán, konanie Matúš Šutaj Eštoka, ktorý vo videách prezentuje Ivana Korčoka, t.j. kandidáta na prezidenta SR, ako človeka vojny, (išlo o platenú inzerciu s dosahom pre viac ako 800.000 užívateľov), nepovažuje za konanie vedené v neprospech kandidáta, ktoré je spôsobilé aktívne ovplyvniť a formovať názor voliča vo voľbách prezidenta SR 2024. Nešlo pritom len o "kandidáta vojny", ale aj ďalšie silné politické tvrdenia s potenciálom negatívne vplývať na možných voličov.

Rovnako nie je možné súhlasiť s názorom správneho orgánu, že v danej veci obvinený nevystupoval aktívne. Sme toho názoru, že zo strany obvineného išlo o cieľavedomú a premyslenú činnosť, aktívnu, o čom svedčí aj fakt, že platené príspevky boli majiteľom účtu sponzorované 23x. A za túto inzerciu, ktorá následne umožnila výraznejšie šírenie a teda dosah samotného obsahu, zaplatil v rozmedzí 1.275 - 1.896,- eur. Teda za inzerciu platil, viackrát a práve preto, aby mala dosah na čo najviac užívateľov.

Navyše, pre závažnosť konania je nevyhnutné vziať do úvahy nielen veľkosť osloveného publika (pre kontext je nevyhnutné uviesť, že možný dosah platených príspevkov bol viac ako 800.000 používateľov sociálnych sietí Mety, konečný rozdiel medzi novozvoleným prezidentom Petrom Pellegrinim a Ivanom Korčokom bol 165.000 hlasov), ale aj skutočnosť, že konania sa dopustil Minister vnútra, teda osoba, ktorá stojí na čele presne toho ústredného orgánu štátnej správy, ktorý má dohliadať na spravodlivosť a férový priebeh volebného procesu v Slovenskej republike.

3) Správny orgán vo svojom rozhodnutí argumentuje, že 3 z namietaných príspevkov sú vlastne len streamovaním, len odvysielaním už zverejneného záznamu diskusnej relácie s účasťou ministra. Áno, do momentu, pokiaľ sa tento záznam nestal platenou reklamou. Momentom zaplatenia majiteľ účtu jednoznačne preukazuje záujem, aby sa takto finančne podporený obsah dostal k čo najširšiemu publiku (viď bod 2) a zároveň, **týmto momentom sa takýto obsah stáva kampaňou** (viď bod 1).

4) Správny orgán sa nepochopiteľne **laxne vysporiadal s postojom ministra**, podľa ktorého za reklamu neplatil on, ale strana HLAS-SD. Strana v konaní nebola nijako schopná preukázať, že tomu tak bolo (hoci ak by to tak bolo, išlo by takisto o vedenie kampane treťou stranou, v tomto prípade právnickou osobou, s možnou pokutou do výšky 100.000 eur - viď vyššie, časť *Právny základ*). Tieto tvrdenie považujeme za nepreukázané a pôsobiace účelovo v snahe o vyhnutie sa osobnej zodpovednosti za porušenie zákona.

5) Argumentáciu správneho orgánu vo vzťahu k staršiemu rozhodnutiu Ústavného súdu SR ohľadom termínu "hromadné informačné prostriedky" **považujeme sa neadekvátnu a legislatívne, aj prakticky prekonanú**. Tento termín sa v súčasnosti ani v mediálnej ([zákon č. 264/2022 Z.z. o mediálnych službách](#) a [zákon č. 265/2022 Z.z. o publikáciách](#)), ani vo volebnej legislatíve už nenachádza. Navyše, nevmítať dôležitosť Facebooku je popieraním reality súčasnej digitálnej doby. Všetky nedávne prieskumy informačných návykov na Slovensku naopak zdôrazňujú dôležitosť tejto sociálnej siete, či iných sociálnych sietí vo všeobecnosti.

Iné konania z nášho podnetu

Kamil Šaško (OÚ Bratislava)

Ako sme sa dozvedeli z Okresného úradu Bratislava, zásielka bola Kamilovi Šaškovi zaslaná na začiatku mája (7.5.), čo je možné považovať za začiatok konania, keďže išlo o prvý úkon voči účastníkovi konania (§ 18 ods. 2 správneho poriadku). **Prvé ústne pojednávania vo veci je vytýčené na 22. októbra, teda 5,5 mesiaca od začiatku konania.**

Braňo Ondruš (OÚ Zvolen)

Podnet bol príslušnému okresnému úradu (OÚ Zvolen), doručený až 17. mája. Namiesto začatia konania sa však OÚ Zvolen rozhodol postúpiť vec na objasňovanie na Obvodné oddelenie Policajného zboru Detva - zásielka bola zo strany OO PZ Detva prebratá 26. júna. Odpoveď prečo tak OÚ Zvolen urobil (zrejme v zmysle § 58 ods. 3 priestupkového zákona) sme však ani na niekoľkonásobné otázky (mailové či telefonické) nedostali. Len pre upresnenie, objasňujúci orgán má spravidla mesiac na jeho skončenie (§ 59 ods. 4 priestupkového zákona). Podľa spomenutého, a na základe znenia § 67 ods. 2 priestupkového zákona (upravuje začatie konania) tak môžeme dôvodiť, že **toto konanie sa oficiálne ešte ani nezačalo.**

Záver

Aj pre uvedené pochybenia, resp. prehliadnutia **sa obraciame na Generálnu prokuratúru** (spoločne s Nadáciou Zastavme korupciu a Transparency International Slovensko, ktoré tiež podali podnet voči aktivite ministra Matúša Šutaja Eštoka, to isté urobili aj ďalšie 3 fyzické osoby), s podnetom o preskúmanie dodržiavania zákonnosti orgánmi verejnej správy, podľa štvrtého dielu (§ 20-30) [zákona č. 153/2001 Z.z o prokuratúre](#).

Tlačová správa (MEMO 98, NZK, TIS) - [MVO považuje rozhodnutie Okresného úradu BA v prospech ministra Šutaja Eštoka za absurdné. Obracajú sa preto na GP, aby ho preskúmala](#)